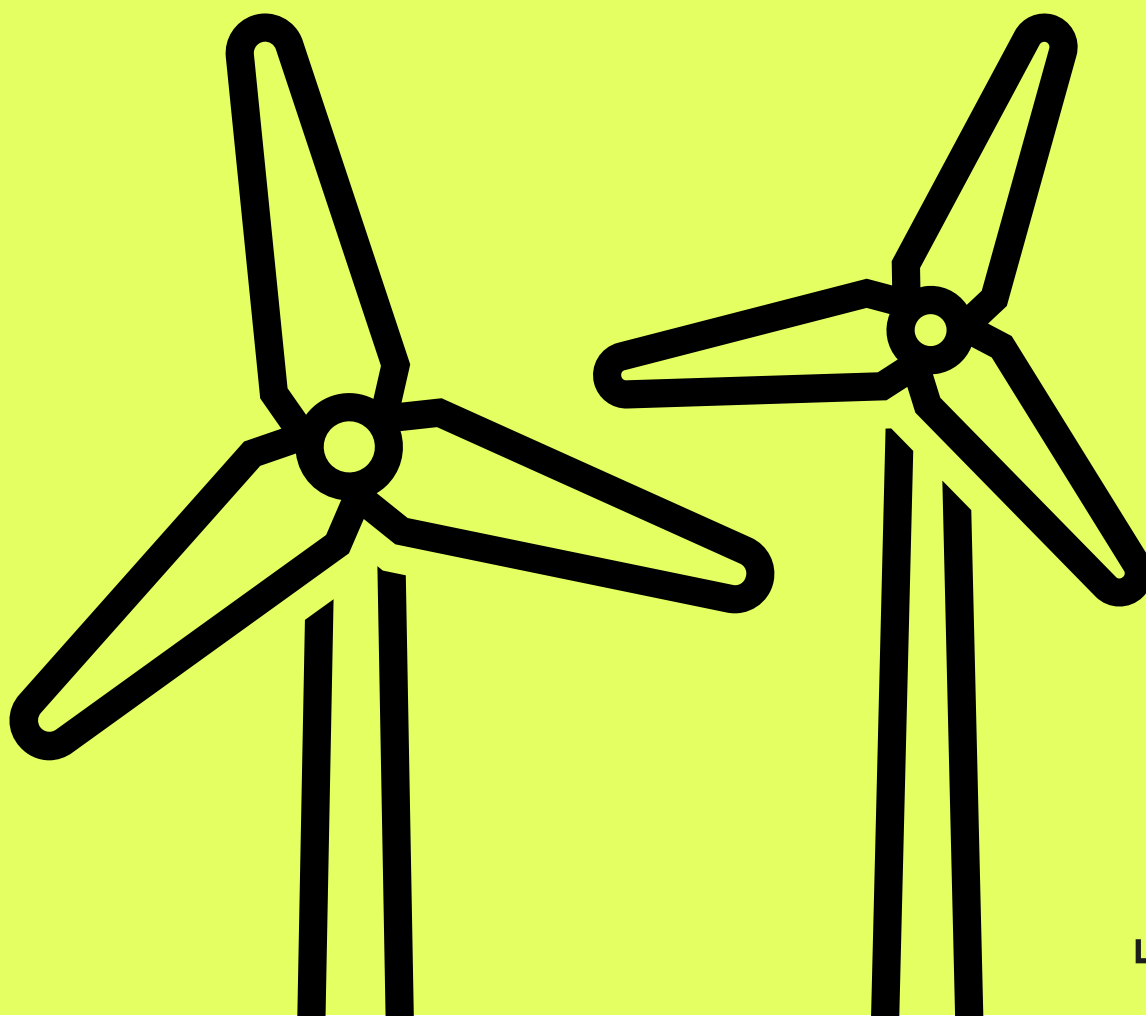

Forslagsstiller
Fred. Olsen Renewables AS og Finnmark Kraft AS

Plan-ID
5624_202302

Dato
5. august 2024

Områderegulering for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk — Planprogram

Plannavn	Områderegulering for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk
Forslagsstiller	Fred. Olsen Renewables AS og Finnmark Kraft AS
Plan ID	5624_202302
Arkivsak	23/1673
Dato	2024-08-05
Plankonsulent	Henning Larsen Architects AS, Alta
Oppdragsnr.	378020466
Utarbeidet av	afwnor
Kontrollert av	syjh
Godkjent av	syjh

Veiledning til planprogrammet

Hva er konsekvensutredning og planprogram?

Områderegulering for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk krever konsekvensutredning (KU) og planprogram jf. Forskrift om konsekvensutredninger. Hensikten med konsekvensutredningen er å få oversikt over hvilke muligheter, utfordringer og konsekvenser ulike løsningsalternativer kan gi, og hvordan disse skal håndteres. Undersøkelsene og konsekvensutredningen bidrar til at dette blir systematisert og er kjent både under arbeidet med planen og når det fattes vedtak om planen. Konsekvensutredningen til områdereguleringen og konsesjonssøknad etter energiloven vil være de samme utredningene, men det bemerkes at reguleringsplanarbeidet gjelder utvidelsesarealet til vindkraftverket da vestre del har planvedtak fra 2005.

Et planprogram er et dokument som beskriver hvordan prosessen for en plan skal gjennomføres. Planprogrammet skal legge rammene for utredningsprosessen og bidra med forutsigbarhet for alle berørte parter og myndigheter. Formålet med planprogrammet er å:

- Redegjøre for formålet med planarbeidet
- Avklare hva som skal konsekvensutredes
- Omtale mulige alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger
- Beskrive planprosessen med frister og deltakere sammen med opplegg for medvirkning

Hvordan er prosessen?

Forslagsstillerne utarbeider forslag til planprogram og står for høringen av det. Etter at planprogrammet har vært på høring, skal det bearbeides med relevante innspill. Planprogrammet fastsettes endelig av kommunestyret i Lebesby. Det fastsatte planprogrammet ligger så til grunn for planarbeidet fram til ferdig forslag til områderegulering.

Denne versjonen er forslagsstillers reviderte forslag til planprogram etter høring, og som sendes kommunen for politisk behandling og fastsettelse.

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Bakgrunn for planarbeidet	4
1.2	Hovedmål med planarbeidet	5
2	Planområdet	7
2.1	Beliggenhet og avgrensning	7
2.2	Grunneierforhold	8
2.3	Tiltak og arealbruk etter planen.....	8
2.4	Influensområde	9
2.5	Alternativer	9
2.6	Nullalternativet.....	9
3	Premisser for planarbeidet.....	10
3.1	Nasjonale føringer for vindkraft på land	10
3.2	Regionale føringer for planarbeidet.....	12
3.3	Kommunale planer og føringer for vindkraft	14
4	Konsekvensutredning (KU) og vurdering av virkninger	16
4.1	Felles KU-grunnlag i områderegulering og konsesjonssøknad.....	16
4.2	Berørte KU-temaer for miljø- og samfunnsinteresser.....	16
4.3	Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse).....	23
5	Planprosess og medvirkning.....	24
5.1	Planprosess	24
5.2	Informasjon og medvirkning.....	25
6	Referanser	27
7	Vedlegg.....	27
7.1	Kart til varsel om oppstart av planarbeid	27

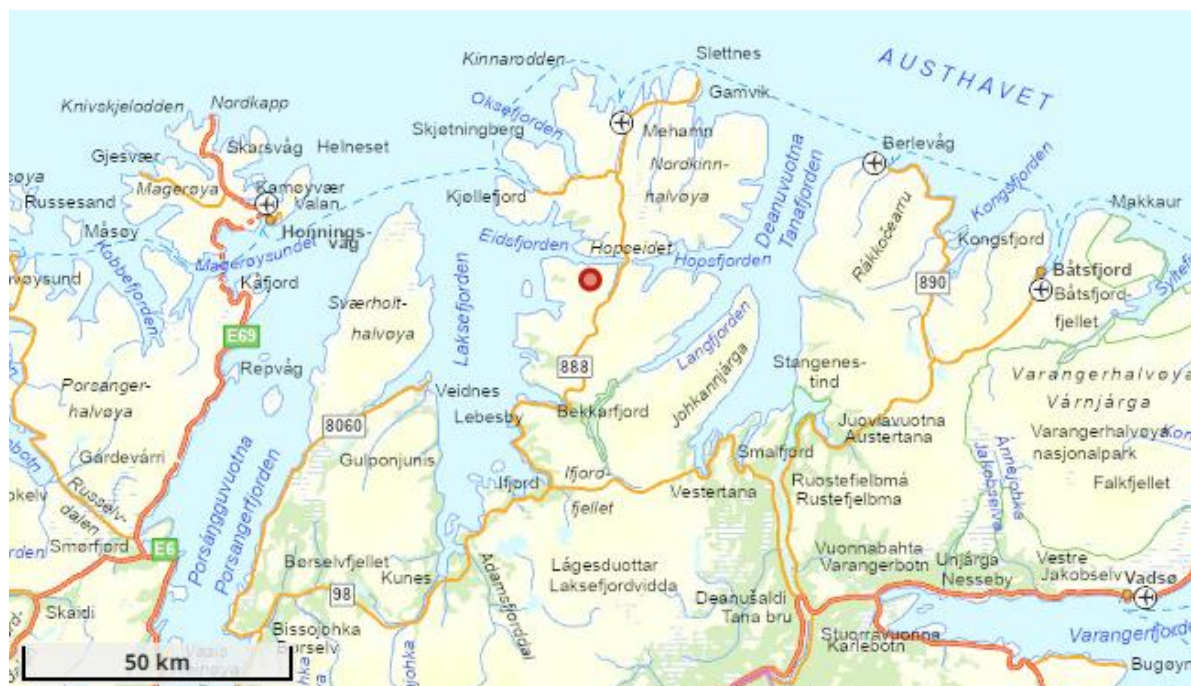
1 Innledning

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Reguleringsplan for Laksefjorden vindkraftverk ble vedtatt i 2005. Vindkraftverket er per i dag ikke realisert da det har manglet nettkapasitet i regionen, men vindkraftprosjektet utvikles videre av tiltakshaver Fred. Olsen Renewables og Finnmark Kraft. Nyere vurderinger av Laksefjorden vindkraftverk tilsier at vindkraftområdet må utvides for å oppnå optimal drift og planlagt kraftproduksjon på 450 MW. Planarbeidet igangsettes på bakgrunn av at regionen har noen av Norges aller beste vindressurser samt at utsiktene til nødvendig nettutbygging er klarere. Planen muliggjør kraftproduksjon til samfunnsnyttige formål og bidrag til ny fornybar kraft på veien mot lavutslippssamfunnet som Norge og EU har satt seg mål om.

Planens forslagsstiller, Fred. Olsen Renewables og Finnmark Kraft, vurderer ut i fra en rekke kriterier, at planområdet er godt egnet til vindkraftproduksjon. Prosjektet prioriteres derfor høyt i selskapenes utviklingsarbeid for vindkraft på land. Spesielt må det trekkes fram at området har svært gode vindressurser, med hovedvindretning fra sør/sørvest.

For konsesjonspliktige vindkraftanlegg på land, gjelder krav om områderegulering iht. plan- og bygningsloven (pbl.) § 12-1 tredje ledd. Jf. pbl. 12-2 andre ledd skal områderegulering utarbeides av kommunen. Kommunen kan likevel overlate til andre myndigheter og private å utarbeide forslag til områderegulering og kreve at private utarbeider forslag til områderegulering for konsesjonspliktige vindkraftanlegg etter energiloven. Kommunestyret i Lebesby har ved beslutning den 12.12.23 godkjent at områderegulering for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk utarbeides i privat regi av forslagsstiller. Samtidig legges vedtatt reguleringsplan fra 2005 til grunn som gyldig planavklaring for denne delen av omsøkt konsesjonsområde til vindkraftverket.

Figur 1. Oversiktskart med planområdet i rød sirkel. Kilde: Nordatlas

1.2 Hovedmål med planarbeidet

1.2.1 Tilrettelegging for og planavklaring av utvidelse av vindkraftverk

Planens formål er å legge til rette for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk mot øst, jf. vedlagte kart over planområdet (vedlegg 1), slik at samlet installert effekt i vindkraftverket kan bli 450 MW fordelt på 60-65 turbiner og anslagsvis ca. 1600 GWh i årsproduksjon.

Planarbeidet har som hovedmål å foreta planavklaring av utvidelsesarealet til Laksefjorden vindkraftverk i tråd med de nye kravene i plan- og bygningsloven om politisk avklaring på kommunalt nivå. Planarbeidet skal overordnet ta stilling til om planområdet er egnet til vindkraftproduksjon og belyse vesentlige konsekvenser for miljø og samfunn.

Det legges for øvrig til grunn at den vedtatte reguleringsplanen for Laksefjorden vindkraftverk utgjør en gyldig planavklaring for den delen av vindkraftverket, samt regulert adkomstvei til fv. 888 ved Smielvannan og høyspent nettrase.

1.2.2 Avklaring av interesser av nasjonal eller vesentlig regional betydning

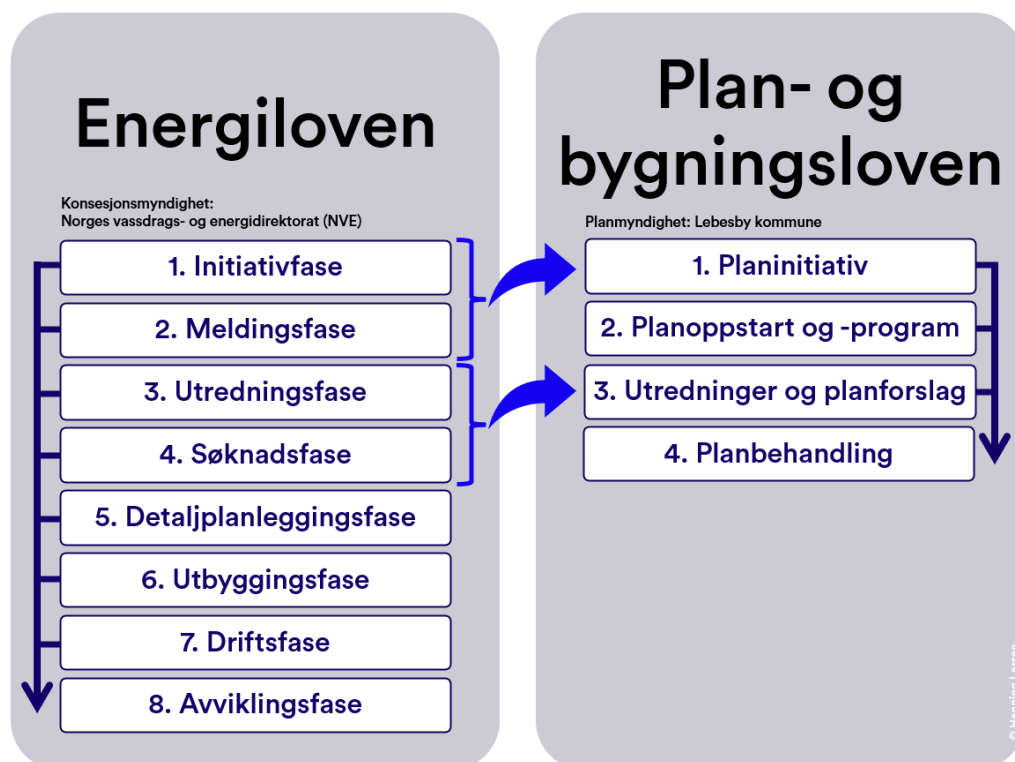
Som del av planavklaringen, vil også statlige og regionale myndigheter kunne motsette seg planforslaget ved å fremme innsigelse. Innsigelse kan fremmes i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning. Sametinget kan fremme innsigelse i spørsmål som er av vesentlig betydning for samisk kultur eller næringsutøvelse. Andre kommuner kan fremme innsigelse i spørsmål som er av vesentlig betydning i egen kommune. Det følger av plan- og bygningsloven § 4-1 at det skal framgå av uttalelsen til forslaget til planprogram dersom regionale eller statlige myndigheter mener at planen kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn.

1.2.3 Samordning med konsesjonsprosessen etter energiloven

Planarbeidet vil sammenfalle i tid med konsesjonsprosessen etter energiloven. I konsesjonsprosessen, som omfatter både gjeldende reguleringsplan og foreslått utvidelsesareal iht. dette planinitiativet, er Laksefjorden vindkraftverk i meldingsfasen der prosjektet beskrives sammen med forslag til konsekvensutredningsprogram. Som kunngjort av NVE 24.06.24, er Laksefjorden vindkraftverk et av vindkraftprosjektene i Finnmark som NVE vil prioritere i konsesjonsbehandlingen. Forslagsstiller skal levere en oppdatert melding for vindkraftverket i starten av september, og som NVE etter planen skal sende på høring høsten 2024¹.

Innholdsmessig vil konsekvensutredningen for vindkraftverket være lik for områdereguleringen og konsesjonssøknaden. Se dessuten figur under med beskrivelse av fasene i saksbehandlingen etter konsesjonssporet (energiloven) og plansporet (pbl.).

¹ <https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonsprosesser-i-finnmark/>

Figur 2. Flytskjema for saksgang og prosesser i konsesjonssporet (energiloven) og plansporet (pbl.). Blå piler viser samspillet i utredninger etter de to sporene. Fasene 1-4 er i hovedsak parallelle i begge sporene, og avsluttes med hhv. vedtak om konsesjon og reguleringsplan. Begge vedtakene kan påklages til hhv. Energidepartementet og Statsforvalteren. Fasene 5-8 løper kun etter konsesjonssporet/energiloven.

2 Planområdet

2.1 Beliggenhet og avgrensning

Planområdet for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk østover omfatter fjellområdet mellom Eidsfjorden og Smielvvannan. Berørte eiendommer er FeFo-grunn gbnr. 29/1 og 30/1.

Figur 3. Ortofoto med planavgrensning i rødt. Gjeldende reguleringsplaner vises gjennomskiktig med plankartfarger. Gult areal er regulert til vindkraftområde, herunder høyspenttrase til fv. 888. Nærmest Smielvvannan går trase for adkomstvei mellom fv. 888 og vindkraftområdet. Kilde: Norge i Bilder, Lebesby kommune

2.2 Grunneierforhold

Grunneier for planområdet er Finnmarkseiendommen (FeFo). Finnmark Kraft har avtale med FeFo om utvikling av vindkraft på FeFo-grunn, herunder rett til å planlegge, melde, konsesjonssøke, bygge og drifte vindkraftverk. Etter avtalen har FeFo likevel anledning til å inngå avtaler med andre enn Finnmark Kraft dersom det er sannsynlig at en tiltakshaver vil kunne få ekspropriasjonstillatelse.

Eierforhold til grunneiendom vil ikke behandles i områdereguleringen, men forutsettes avklart som et privatrettslig avtaleforhold.

2.3 Tiltak og arealbruk etter planen

Planområdet for utvidelsesarealet utgjør ca. 13 km². Planlagt arealbruk er vindkraftanlegg for energiproduksjon. I meldingen til NVE framgår at Laksefjorden vindkraftverk utgjør totalt et konsesjonsområde på ca. 28 km². Vindkraftverket planlegges for samlet effekt på 450 MW fordelt på 60–65 turbiner. Årlig produksjon er beregnet til ca. 1600 GWh. Til sammenlikning produserer de eksisterende vann- og vindkraftverkene i Lebesby kommune omtrent 350 GWh årlig.

Forslagsstillerne tar utgangspunkt i installert effekt per turbin på ca. 7 MW og totalhøyde ca. 200 meter. Høye vindhastigheter gjør det fordelaktig med mindre rotordiameter. Det anslås at avstander mellom turbinene blir ca. 450–850 meter, avhengig av topografi og vindforhold.

I tråd med lovgivers intensjon med områderegulering for vindkraftverk på land, vil planen regulere vindkraftområde som arealformål overordnet og ikke legge juridiske bindinger for turbinplassering, trafostasjoner og internveier mv. Interne forhold i vindkraftområdet, forutsettes bestemt i konsesjonssaken.

Mer informasjon om Laksefjorden vindkraftverk kan leses i meldingen som er sendt NVE som del av konsesjonsbehandlingen. Se lenke i fotnote til konsesjonssakens nettside hos NVE².

2.3.1 Nettilknytning

Alle nye vindkraftverk i Lebesby og nabokommunene er avhengige av at transmisjonsnettet oppgraderes for at kraftproduksjonen kan fordeles i sentralnettet. Statnett har søkt om konsesjon til bygging av ny 420 kV-linje mellom Skaidi og Adamsfjord i Lebesby. Konsesjonssøknaden har vært på høring og er under merknadsbehandling i NVE, slik at utsiktene til nødvendig nettkapasitet til Lebesby framstår lovende.

Også mellom Adamsfjord og Nordkinnhalvøya vil det være behov for oppgradering av dagens 66 kV-nett. Netteier Area Nett ser for seg å bygge en eller to 132 kV-forbindelser med tanke på framtidig kraftbehov.

Vindkraftverkets nettilknytning inngår ikke i områdereguleringen. Dette begrunnes med at denne typen konsesjonspliktige anlegg er unntatt behandling etter plan- og bygningsloven. Det forutsettes at vindkraftverkernes transmisjonsnett avklares i konsesjonssporet etter energiloven.

² <https://www.nve.no/konsesjon/konsesjonssaker/konsesjonssak?id=114&type=A-1.A-6>

2.4 Influensområde mv.

Planområde til vindkraftverk er å anse som tomtebehovet, og det arealet som er direkte påvirket av de fysiske inngrepene. Dette inkluderer oppstillingsplasser (inkludert turbinpunkter), kjørebane, veiskulder, kryss, skråninger, fyllinger og skjæringer. Kraftnettet inne i planområdet vil normalt være kablet, og inngår i veiinngrepet. Det presiseres at planområde utgjør vesentlig mer areal enn de konkrete fysiske inngrepene på bakken, for eksempel areal mellom turbiner uten direkte fysiske inngrep.

Influensområde er areal utenfor planområdet der vindkraftverket anses ha påvirkning. NVE (2019) opererer med følgende kategorier av influensområder til vindkraftverk på land, der avstandsreferansen er fra turbinpunkt/planområde:

- **800 meter:** Sonen for støyfølsom bebyggelse (arealer med støy høyere enn L_{den} 45 dBA). Den anbefalte grenseverdien på L_{den} 45 dB opptrer normalt på en avstand på 600–800 meter fra turbinene. I konsesjonssaker legger NVE til grunn en anbefalt minsteavstand på minimum 800 meter mellom vindkraftverk og bebyggelse.
- **1000 meter:** Sonen der vindturbinene er visuelt dominerende. NVE legger 1 km til grunn. Sonen er anslått for store turbiner der det er liten topografisk variasjon og få objekter som skjermer visuelt.
- **30 kilometer:** Relevant avstand for vurdering av visuelle virkninger.

Det følger dessuten av Forskrift om konsekvensutredninger § 21 at samlede virkninger av planen eller tiltaket sett i lys av allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer eller tiltak i influensområdet skal også vurderes. Der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede virkningene av planer og tiltak innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet vurderes.

2.5 Alternativer

Forslagsstillerne har ikke mer enn ett alternativ for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk. I Lebesby kommune for øvrig pågår områderegulering for flere andre vindkraftverk. Også i nabokommunen Gamvik er det fremmet initiativer for flere vindkraftverk. Flere av disse er på NVEs liste over meldinger som skal sendes på høring.

Det legges til grunn at områdereguleringen for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk kun inneholder ett utbyggingsalternativ, dvs. planforslaget. Konsekvensutredningen vil kunne presenteres med alternativer innenfor planområdet, for eksempel trinnvis utbygging. Dette koordineres med konsekvensutredningsprogrammet i konsesjonssporet etter energiloven.

2.6 Nullalternativet

Med nullalternativet defineres dagens miljøtilstand i utredningsområdet, dvs. plan- og influensområdet til vindkraftverkets utvidelsesareal. Dagens miljøtilstand i planområdet er i all hovedsak et villmarkspreget naturområde uten nevneverdige inngrep fra før.

3 Premisser for planarbeidet

3.1 Nasjonale føringer for vindkraft på land

Regjeringen har som mål å redusere ikke-kvotepfiktige klimagassutslipp med minst 45 prosent innen 2030 sammenliknet med 2005-nivå, og at Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. I årene framover skal stadig mer fossil energibruk erstattes med fornybar energi. I Norge har vi allerede en kraftforsyning som er uten utslipp av klimagasser. Men også framtidig kraftproduksjon i Norge må være fornybar. Vindkraft, sammen med vannkraft og solkraft gir oss muligheten til det. Av disse er det vindkraften som har det klart største potensialet og lavest utbyggingskostnad. For Norge vil klimagassutslippene gå ned når vi tar i bruk den fornybare kraften til å erstatte fossil energibruk i transport, industri og petroleumssektoren, opplyser Regjeringen på sine nettsider.

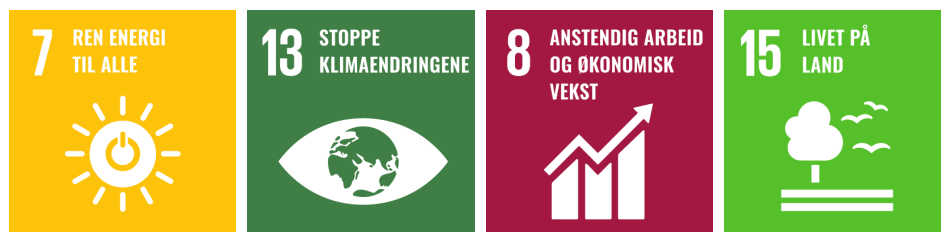
Oppsummert nevnes følgende kilder som aktuelle nasjonale føringer for planarbeidet. De med mest relevans for planarbeidet, er dessuten omtalt nærmere under.

- FNs bærekraftsmål
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027
- Kunnskapsgrunnlag fra Nasjonal ramme for vindkraft og Stortingets behandling av vindkraftmeldingen, samt oppdatert kunnskapsgrunnlag på NVEs nettsider
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning
- Rundskriv H-5/18: Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling

3.1.1 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål utgjør en rettesnor for norsk politikk og favner alle politikkområder. Utbygging av vindkraft i Norge kan bidra til gjennomføring av bærekraftsmål 7: «*Sikre tilgang til pålitelig, bærekraftig og moderne energi til en overkommelig pris*» og særlig delmål 7.2: «*Innen 2030 betydelig øke andelen fornybar energi i verdens samlede energiforbruk*». Utbygging av vindkraft vil gi økte muligheter for elektrifisering av sektorer som i stor grad bruker fossil energi. Dette vil kunne gi et bidrag til gjennomføring av bærekraftsmål 13 om å handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem, samt Parisavtalens mål om å begrense den globale oppvarmingen. Videre kan vindkraft være et positivt bidrag til mål 8: «*Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle*» ved at det opprettes nye arbeidsplasser og skapes økonomisk vekst.

På den andre side vil utbygging av vindkraft også kunne påvirke gjennomføringen av bærekraftsmål negativt. Dette vil i første rekke gjelde mål 15 om livet på land: «*Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold*». Vindkraftutbygging krever at det gjøres faglige og politiske avveininger for å dempe negative konsekvenser.

Figur 4. Ikoner for relevante bærekraftsmål berørt av vindkraft på land. Kilde: FN-Sambandet

3.1.2 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Dokumentet «nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging» utarbeides av regjeringen hvert fjerde år, og skal følges opp i planlegging etter plan- og bygningsloven. Dokumentet formidler den nasjonale prioriterte politikken, slik at planleggingen i fylkeskommuner og kommuner kan skje effektivt og til beste for innbyggerne i hele landet.

I forventningene fra 2023 heter det blant annet (utdrag):

- *Bærekraftsmålene, nasjonale klima- og miljømål, lokalt folkestyre og løsninger som styrker verdiskaping og bosetting i hele landet, legges til grunn for den overordnede samfunns- og arealplanleggingen og for statens deltakelse i planprosessene. (1)*
- *Den samiske befolkningen og nasjonale minoriteter sikres mulighet til å delta i planprosesser som berører dem. Det gjennomføres konsultasjon med berørte samiske interesser. (9)*
- *Det legges til rette for mer fornybar energiproduksjon, [...]. Det er viktig å sikre god balanse mellom mer fornybar energi og miljøhensyn. (32)*
- *Naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutvikling vektlegges, og planleggingen ivaretar arealene til reindriften i tråd med FN-konvensjonen om sosiale og politiske rettigheter artikkel 27. I planprosessene sikres det et godt kunnskapsgrunnlag om reindriften. (40)*
- *Omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer, inkludert myr, [...], unngås så langt som mulig, slik at arealenes evne til lagring og opptak av karbon opprettholdes. (48)*

3.1.3 Nasjonal ramme for vindkraft

NVE utarbeidet i 2019 forslag til «Nasjonal ramme for vindkraft på land i Norge». Til utarbeidelsen av rapporten ble det etablert et kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft basert på en gjennomgang av norsk og internasjonal litteratur, erfaringer fra konsesjonsbehandling av vindkraftsaker og fra vindkraftverk i drift. I forslaget til nasjonal ramme pekte NVE på 13 områder som de mest egnede for vindkraft på land i Norge. Kunnskapsgrunnlaget er senere oppdatert og tilgjengelig på NVEs nettsider for virkninger av vindkraft.

I rapporten ble også presentert de åtte analyseområdene som var nærmest grensa for mest egnede områder, herunder område 57.1 Øst-Finnmark (inkludiv store deler av Lebesby kommune). NVE utaler om området at det var vanskelig å vurdere med tanke på egnethet. Området har de aller beste produksjonsforholdene i Norge, samtidig som det per i dag ikke er nettkapasitet til å bygge vindkraftverk. På grunn av manglende nettkapasitet på kort og mellomlang sikt, sammenholdt med at området består av reinbeiteland, landet NVE på at området ikke framstår som et av de mest egnede for vindkraft. Det ble lagt til at vurderingen kan endres på lengre sikt.

Planområdet til utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk er ikke omfattet av NVEs harde og myke eksklusjoner ifb. nasjonal ramme for vindkraft.

Figur 5. Avgrensning av område 57.1 Øst-Finnmark som var nær grensa for de mest egnede områdene for vindkraft i Forslag til nasjonal ramme for vindkraft. Kilde: NVE

Samtidig med forslaget til nasjonal ramme for vindkraft, ble det i april 2019 innført en stopp i konsesjonsbehandling av vindkraft fram til vindkraftmeldinga var behandlet i Stortinget.

3.1.4 Vindkraftmeldinga (Meld. St. 28 (2019–2020))

Olje- og energidepartementet fremmet i 2020 melding for Stortinget om vindkraften i Norge framover. Oppsummert gikk regjeringen ikke videre med forslaget til utpekte områder i nasjonal ramme for vindkraft på land. Regjeringen vil fortsatt legge til rette for langsiktig utvikling av lønnsom vindkraft. Samtidig må utbygging skje i et tempo og omfang som ikke gir for store negative virkninger for befolkningen og viktige miljø- og samfunnsinteresser. Virkninger for landskap og miljø, samfunn og naboer skal vektlegges sterkere i konsesjonsbehandlingen, og lokal og regional medvirkning skal styrkes. Regjeringen signaliserte endring i konsesjonsbehandlingen for å sikre dette (OED 2020).

I Stortingets behandling (jf. Innst. 101 S (2020–2021)) ble det lagt stor vekt på kommunens rolle i framtidig behandling av vindkraft. Det ble også gjort anmodningsvedtak om innlemming av vindkraft i plan- og bygningsloven.

3.1.5 Innføring av lovpålagt planavklaring av vindkraft på land

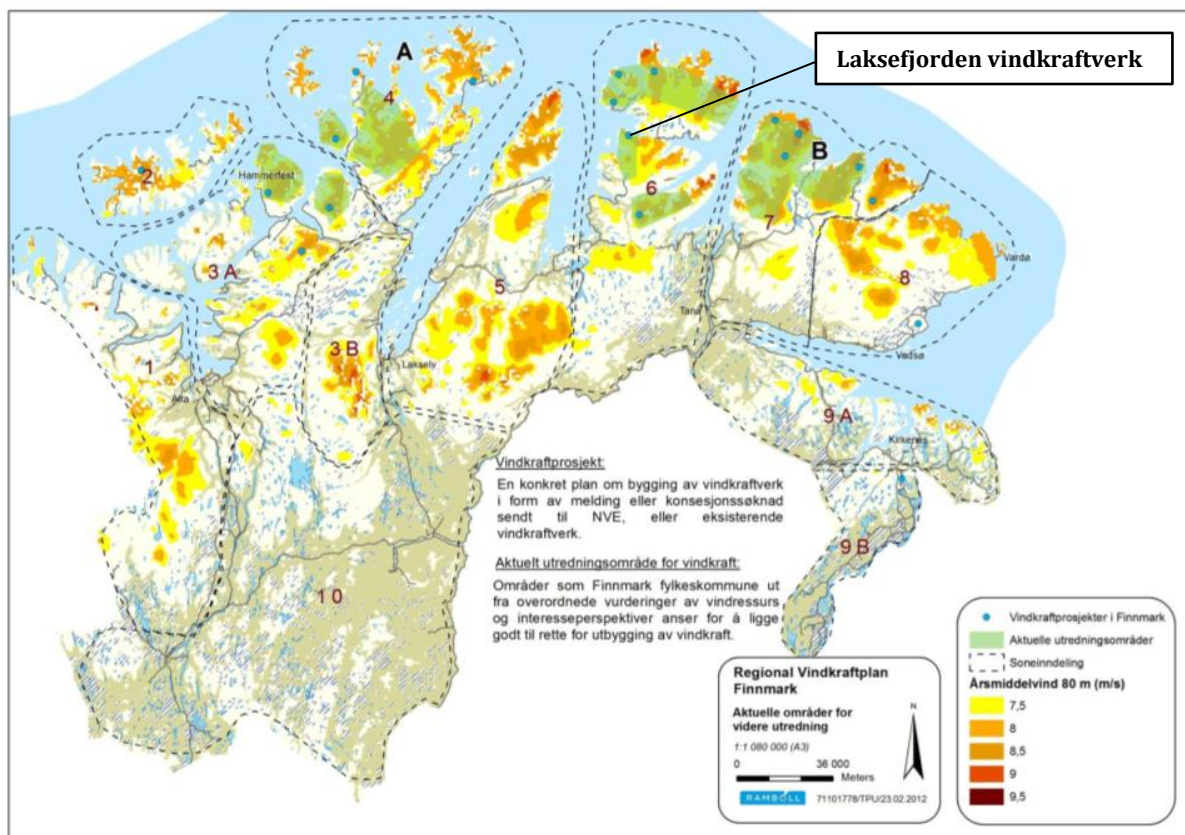
Stortinget vedtok i juni 2023 forslag til endring av energiloven og plan- og bygningsloven til behandling (jf. Prop. 111 L (2022–2023)). Med virkning fra 1. juli 2023 er det da innført krav om arealavklaring etter plan- og bygningsloven i form av områderegulering på et overordnet nivå før det kan gis konsesjon etter energiloven.

3.2 Regionale føringer for planarbeidet

3.2.1 Regional plan for vindkraft i Finnmark 2013–2025

Fylkestinget vedtok i 2013 regional vindkraftplan for Finnmark på bakgrunn av at regionen har noen av de beste vindressursene i verden som igjen gir grunnlag for fornybar kraftproduksjon og næringsutvikling. Formålet med planen er at Finnmark skal bli en vesentlig leverandør av fornybar energi basert på lønnsomme utbygginger som gir store verdier tilbake til samfunnet. utfordringene knyttet til vindkraft i Finnmark handler om å sikre regionale og lokale ringvirkninger, tilrettelegge for nødvendig infrastruktur og interesse motsetninger knyttet til arealbruken.

Til planen er det utarbeidet 18 retningslinjer for vindkraftutbygging i Finnmark. Fylkeskommunen anbefalte at en arbeidet videre med mulighetene for vindkraft i to områder: a) Porsangerhalvøya og Hammerfest-Kvalsund-området mot sentralnettstrafo i Skaidi og b) Nordkinnhalvøya og vestre deler av Varangerhalvøya inn mot sentralnettstrafo i Varangerbotn. Om sistnevnte oppsummeres det at området har meget gode vindressurser og moderat grad av interesse motsetninger innen reindrift, biologisk mangfold og landskap.

Figur 6. Kart for aktuelle områder for videre utredning av vindkraft i regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025 (grønne felt). Laksefjorden vindkraftverk ligger inne i planen som blå prikk for vindkraftprosjekter og med grønt felt. Kilde: Troms og Finnmark fylkeskommune

I regional planstrategi for Troms og Finnmark 2021–2024 ble planen videreført som fortsatt gjeldende. Den regionale vindkraftplanens retningslinjer for vindkraftutbygging i Finnmark, legges til grunn for planarbeidet.

3.2.2 Regional vannforvaltningsplan for Troms og Finnmark vannregion 2022–2027

Den regionale vannforvaltningsplanen vedtatt av fylkestinget i desember 2021 inneholder som et av vedleggene regionale planretningslinjer for vann-tematikk. I planretningslinjene heter det blant annet (utdrag):

- Regional plan for vannforvaltning bør innarbeides og detaljeres i kommuneplan og underliggende planer, basert på kunnskap om lokale forhold. Vannmiljø og vedtatte miljømål skal vurderes og hensyntas i planarbeid som kan påvirke vann (1.1)
- I kommuneplanens arealdel og i underliggende planer bør det legges inn bestemmelser og hensynssoner for å ivareta vannmiljøet i tråd med regional vannforvaltningsplan. Dette gjelder særlig i arealplaner som omfatter sårbare vassdrag og beskyttede områder etter vannforskriften (6.1)
- I bestemmelser til kommuneplanens arealdel og underliggende arealplaner kan det ved behov stilles rekkefølgekrav for å sikre at fastsatte mål for vannmiljø nås og at vannforekomsten ikke settes i fare for å forringe miljøtilstanden (6.3).

3.2.3 Retningslinjer for endret bruk av utmark i Finnmark

Retningslinjene ble sist vedtatt i Sametingets plenum 8. juni 2023 og godkjent av Kommunal- og distriktsdepartementet 29. juni med hjemmel i finnmarksloven § 4. Formålet med retningslinjene er at det skal gjøres en tidlig og grundig avklaring av hvorvidt nye, foreslåtte tiltak er i samsvar med finnmarkslovens formålsparagraf og annen relevant lovgivning og rettspraksis, slik at naturgrunnlaget og utviklingsmulighetene for samisk kultur, næringer, utmarksbruk og samfunnsliv ivaretas.

Retningslinjene legges til grunn for planarbeidets vurderinger av hvilken betydning endret bruk av utmark vil ha for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv.

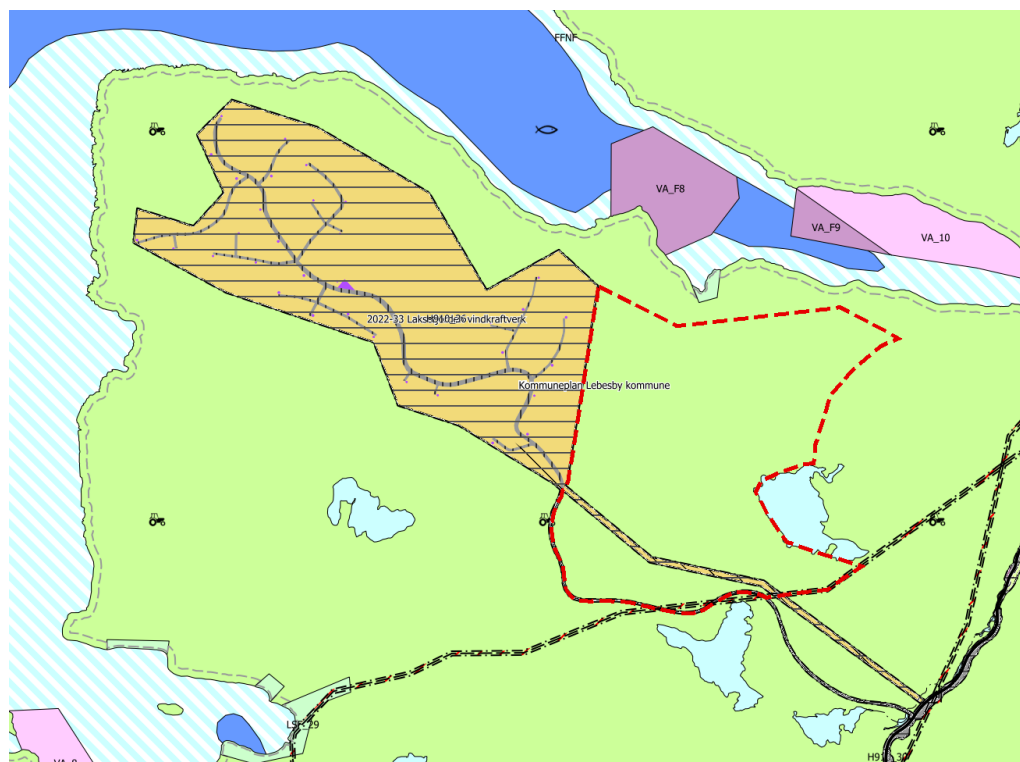
3.3 Kommunale planer og føringer for vindkraft

3.3.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel «Lebesby mot 2035» (vedtatt 2018) er kommunens overordnede mål- og strategidokument. Under mål 8 er et av målene å *legge til rette for bærekraftig utnyttelse av fornybare energikilder*. En annen strategi under mål 8 er å *jobbe for at alle næringsaktører har fokus på miljøet og sette så lite spor i naturen som mulig*. Planinitiativet vurderes ikke stå i motstrid med prioriteringer i samfunnsdelen.

3.3.2 Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel er sist vedtatt 02.09.19. Planområdet er her avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift (LNFR-areal). Se ellers utsnitt av planstatuskart under.

Figur 7. Planstatuskart som viser vedtatt arealbruk i kommuneplanens arealdel og reguleringsplan. Planavgrensning for dette planarbeidet er angitt i rødt. Kilde: Lebesby kommune

3.3.3 Reguleringsplan

Planområdet grenser i vest og sør til reguleringsplan for Laksefjorden vindkraftverk, vedtatt 18.10.2005, jf. planstatuskartet over. Denne planen regulerer antall vindkraftturbiner og samlet installert effekt. Planen vil basere seg på samme adkomstvei til fv. 888 som gjeldende plan for vindkraftverket. Trase for høyspentledning er regulert gjennom sørdelen av planområdet som varsles.

Slik Laksefjorden vindkraftverk planlegges i dag, vil det trolig være behov for å gjøre enkelte justeringer i gjeldende reguleringsplan. Dette er drøftet med kommunen, som åpner for at det kan søkes om endring av plan etter pbl. § 12-14 andre ledd. Dette krever en egen søknadsprosess.

4 Konsekvensutredning (KU) og vurdering av virkninger

Alle reguleringsplaner for vindkraftverk med installert effekt på mer enn 10 MW skal konsekvensutredes og ha planprogram jf. forskrift om konsekvensutredning (KU-forskriften) § 6 jf. vedlegg I. Konsekvensutredningen skal være beslutningsrelevant, dvs. at innholdet skal tilpasses innholdet i planen og være relevant for beslutningene om arealbruken som skal tas. Formålet med konsekvensutredninger er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres.

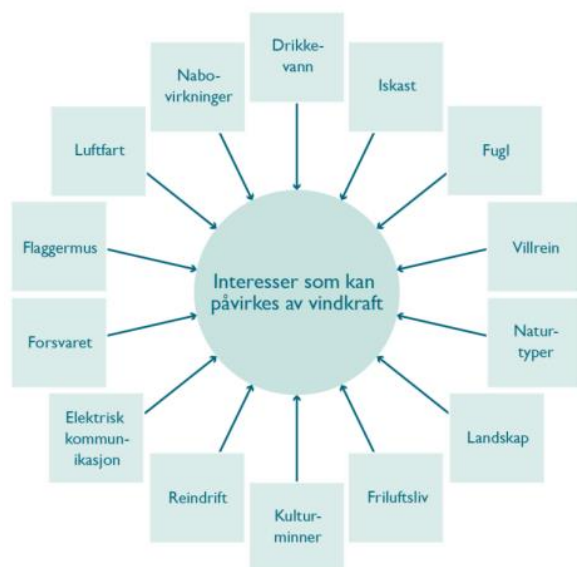
4.1 Felles KU-grunnlag i områderegulering og konsesjonssøknad

Som nevnt innledningsvis, legges planprosessen opp slik at det er konsekvensutredningen til konsesjonssøknaden på tiltaksnivå som utgjør grunnlag for områdereguleringens KU. Det er NVE som fastsetter utredningsprogram for hele vindkraftverket i medhold av KU-forskriften, mens Lebesby kommune fastsetter planprogram for områdereguleringen.

Konsekvensutredningen utarbeides i tråd med KU-forskriften og etter anerkjent metodikk for temaene som inngår jf. Miljødirektoratets veileder M-1324. Dette er nærmere beskrevet i meldingen for vindkraftverket, samt NVEs brev til Olje- og energidepartementet av 16.05.22 om forslag til mal for nye utredningskrav for vindkraftverk på land. Oppsummert kan en si at Miljødirektoratets håndbok M-1941 gjelder for KU-temaer på klima- og miljøområdet, mens Statens vegvesens håndbok V712 gjelder for reindrift. For øvrige tema, legges NVEs forslag til mal i nevnte brev av 16.05.22 til grunn.

4.2 Berørte KU-temaer for miljø- og samfunnsinteresser

Vindkraft påvirker ulike miljø- og samfunnsinteresser. Vindkraft er arealkrevende, og kan forstyrre og fragmentere leveområder for pattedyr, fugler og forringende sammenhengende naturområder. Det vil alltid være andre arealbruksinteresser i områder som er aktuelle for vindkraftverk. Figuren under illustrerer eksempler på miljø- og samfunnsinteresser som kan påvirkes av vindkraft.

Figur 8. Eksempler på miljø- og samfunnsinteresser som kan bli påvirket av vindkraftverk. Kilde: NVE

Under omtales utvalgte temaer som vurderes bli påvirket av utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk og som har beslutningsrelevans for områdereguleringen. Det redegjøres for eksisterende kunnskapsgrunnlag og graden av beslutningsrelevans i saken. Dessuten gjengis planlagt omfang av ny kunnskapsinnhenting jf. forslaget til konsekvensutredningsprogram i vindkraftverkets melding til NVE. For noen av temaene konkluderes det med at temaet ikke trenger konsekvensutredning i områdereguleringen, men at vurdering av virkninger i planbeskrivelsen er tilstrekkelig. Se oppsummering av dette i tabellen under.

Tabell 1. Oppsummering av tema med vesentlig virkning for miljø og samfunn som skal konsekvensutredes eller omtales i planbeskrivelsen.

Tema	Konsekvensutredning	Planbeskrivelse	Metode
Naturmangfold og økosystembelastning	Ja		M-1941
Vannmiljø	Ja		M-1941
Sammenhengende naturområder med urørt preg	Ja		Jf. M-1324 og NVEs brev av 16.05.22
Klimagassutslipp	Ja		M-1941
Vann- og grunnforurensing	Nei	Ja	Jf. NVEs brev av 16.05.22
Landskap	Ja		M-1941
Friluftsliv	Ja		M-1941
Reindrift og annen samisk utmarksbruk	Ja		V712
Lokal og regional verdiskaping og næringsliv	Ja		Jf. NVEs brev av 16.05.22
Kulturminner/-miljø	Ja		M-1941
Nabovirkninger (støy, skyggekast mm.)	Nei	Ja	Jf. NVEs brev av 16.05.22
Forsvarshensyn	Nei	Ja	Jf. NVEs brev av 16.05.22
Mineralske ressurser	Nei	Ja	Jf. NVEs brev av 16.05.22

4.2.1 Naturmangfold og økosystembelastning

Naturen skal forvaltes slik at planter og dyr som finnes naturlig skal sikres i levedyktige bestander, og slik at variasjonen av naturtyper og landskap opprettholdes, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. En naturtype er en ensartet type natur som omfatter levende organismer og miljøfaktorene som virker der, eller spesielle typer naturforekomster eller geologiske forekomster.

Vindkraftutbygging kan påvirke mange ulike fuglearter, både trekkende og stasjonære. Kunstige lufthindringer vil alltid representere en potensiell risiko for fugl. Et vindkraftverk med kraftledninger og øvrig infrastruktur påvirker fugler på ulike måter. Kollisjoner, tap av leveområder og fortrenkning på grunn av forstyrrelser er aktuelle konsekvenser av utbygginger. Særlig har vindkraftutbygging vist seg å kunne påvirke rovfugl, sjøfugl, hønsefugl, vadere og spurvefugl. Mange viktige leveområder for disse artene er allerede under sterkt press fra andre påvirkningsfaktorer. Trekkfugler følger ofte bestemte trekkruter vår og høst, og kan bli påvirket om vindkraftverk plasseres i trekkrutene.

Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 innebærer at man ikke bare skal vurdere virkningene av det konkrete tiltaket, men at alle inngrep, aktiviteter og andre faktorer som påvirker det aktuelle arealet, skal ses i sammenheng for å vurdere den totale belastningen på arter, naturtyper og økosystemene.

I planområdet til reguleringsplanen med konsekvensutredning fra 2005 ble det ikke påvist viktige naturtyper. Utvidelsesarealet skal kartlegges etter NiN-metodikken (forenklet metode) og konsekvensutredes iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941. Metode og framgangsmåte er nærmere omtalt i meldingen for vindkraftverket kap. 7.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
KU fra 2005 samt kartlag i Naturbase og Artskart supplert med data fra statsforvalteren for sårbare arter.	Temaet vurderes å ha relativt stor beslutningsrelevans på grunn av sannsynlige naturmangfold-verdier i og inntil planområdet.	Ja, feltkartlegging iht. NiN, men etter forenklet metode.

4.2.2 Vanmiljø

Vanmiljø er samlebetegnelse for økologiske og kjemiske forhold i en vannforekomst. Planområdet overlapper flere vann og vassdrag. Stort sett alle er så å si upåvirket i dag og kan antas ha svært god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Det følger av vannforskriften § 4 at alle vannforekomster skal beskyttes mot forringelse. Statsforvalteren uttaler i hørings svar til planprogrammet at vindkraftverket berører fem vannforekomster.

Interne veier for adkomst til turbiner i planområdet vil kunne komme til å krysse vassdrag. Forslagsstiller legger til grunn at slik kryssing ikke skal medføre flomfare, hindre vannets frie løp, fiskevandringshinder eller ha konsekvenser for allmenne interesser eller eiendommer nedstrøms. Vannressursloven vurderes ikke bli berørt da ingen tiltak innebærer inngrep i vassdrag som medfører forringelse av økologisk eller kjemisk tilstand til vannforekomstene.

Hensynet til vanmiljø tilsier at mulig påvirkning undersøkes og vurderes nærmere, herunder om vannforskriften § 12 kommer til anvendelse. Da vindkraftverkets påvirkning av vanmiljø i planområdet antas å bli liten, vurderes beslutningsrelevansen for vanmiljø dog som liten. Vanmiljø konsekvensutredes likevel iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941. Det bemerkes at temaet i noen grad overlapper med temaet vann- og grunnforurensing under.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Grunnlagsdata fra Vann-nett om kjemisk og økologisk tilstand.	Temaet vurderes å ha relativt liten beslutningsrelevans på grunn av vindkraftverkets lave påvirkningsgrad på vanmiljø.	Påvirkning fra tiltak vurderes, herunder etter vannforskriften § 12.

4.2.3 Urørt natur – sammenhengende naturområder

Til dette regnes naturområder som i kraft av sin størrelse, urørthet, beliggenhet og sammenheng er viktige for arealkrevende arter, som regional økologisk infrastruktur, for klimatilpasning og friluftsliv. Hensynet til store, sammenhengende naturområder er viktig i nasjonal politikk. Vindkraftverk kan påvirke sammenhengende naturområder gjennom arealbeslag, fragmentering, forstyrrelser og landskapspåvirkning. Konfliktnivået avhenger av hvilke verdier man finner i området som blir berørt. Størst konflikt er knyttet til utbygging i sammenhengende naturområder som har særlig stor verdi for biologisk mangfold og/eller friluftsliv. Andre tema som er viktige å ta hensyn til i en konfliktvurdering er kvalitetene ved landskapet og hvor unikt området er nasjonalt eller i regionen. Temaet

konsekvensutredes, og overlapper i noen grad med andre KU-temaer som naturmangfold, landskap og friluftsliv.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
KU fra 2005 og data for inngrepsfri natur i Norge i Naturbase (Miljødirektoratet).	Temaet vurderes ha stor beslutningsrelevans.	Tapt areal av urørt natur beregnes.

4.2.4 Klimagassutslipp

Selve produksjonen av energi fra vindkraft er utslippsfri. Produksjon og transport av vindturbiner med øvrige komponenter og bygging av vindkraftverk gir imidlertid utslipp av klimagasser. Endret arealbruk kan i tillegg medføre redusert opptak av CO₂. NVE vurderer at det generelt kan forventes begrensede utslipp av klimagasser over hele livsløpet ved etablering av vindkraftverk i Norge, men forventer at nye vindkraftverkprosjekter beregner forventede utslipp fra arealbruksendringer og gir et generelt anslag over klimanytten i et energisystem-perspektiv. Tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger, skal beskrives, herunder bruk av nullutslippsteknologi i transport og anleggsgjennomføringen. Temaet konsekvensutredes iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
Erfaringsstall fra tilsvarende prosjekter og forskning på temaet	Temaet vurderes ha noe beslutningsrelevans.	Klimagassutslipp beregnes.

4.2.5 Vann- og grunnforurensning

Foreløpig vurderes det at planområdet kan overlappes med nedbørfeltet til mulig overflatevannkilde for hytter ved Eidsfjorden. Dette må kartfestes og undersøkes nærmere. Forslagsstiller vurderer det som lite sannsynlig at vindkraftverkets utvidelse vil forringe eller påvirke nedbørfeltet til drikkevannskilde negativt. Hensynet til drikkevann vurderes å ha liten beslutningsrelevans og konsekvensutredes derfor ikke. Planbeskrivelsen vil inkludere en vurdering av mulige virkninger for hyttene ved Eidsfjorden, nedstrøms planområdet. Det kan legges til at temaet overlapper i noen grad med temaet vannmiljø over.

4.2.6 Landskap

Vindkraftverk krever store arealer og er ofte plassert på eksponerte steder som kan gi negative virkninger for landskapet og påvirke naturopplevelsen. Vindkraftverk utgjør et nytt element i landskapet som skiller seg ut både i form, størrelse og ved at det kommer inn store elementer som er i bevegelse. De konkrete konsekvensene vil blant annet avhenge av anleggets utforming, plassering, dimensjon og størrelse samt omfanget av direkte inngrep.

Under kap. 2.4 er influensområdet for visuell virkning av vindturbinene beskrevet som inntil 30 km. Det må derfor legges til grunn at planen vil kunne ha visuell virkning i landskapet for store deler av Nordkinnhalvøya, nordre Laksefjorden, Hopsfjorden og sørover til Bekkarfjord og Langfjordalen. Den visuelle påvirkningen er imidlertid svært avhengig av topografi mellom siktpunkt og planområdet. Forslagsstiller har i meldingen pekt på at planområdet skal visualiseres fra minst følgende steder: Mårøya, Hestvika ved Kifjorden, moloen i Dyfjord og en egnet plass langs fv. 888 mellom Bekkarfjord og Hopseidet. Landskap vurderes ha beslutningsrelevans for saken og konsekvensutredes derfor iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941. KU landskap og visualisering av tiltakene har overføringsverdi til KU kulturminner, blant annet, men påvirker også vurderinger knyttet til konsekvenser for reiselivsnæringen mv.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
KU fra 2005, kartlag i Naturbase for NiN-landskap, utvalgte kulturlandskap og topografiske kart.	Temaet vurderes ha noe beslutningsrelevans pga. visuelle fjernvirkninger til områder med fastboende og fritidsbebyggelse.	Synlighetsanalyse samt at nær-/fjernvirkninger av tiltenkte turbiner visualiseres.

4.2.7 Friluftsliv

Vindkraftverk påvirker friluftslivsopplevelsene, blant annet gjennom oppstyking av store sammenhengende naturområder, som ofte er egnet for flere typer friluftslivsaktiviteter. Påvirkningen som vindkraft har på friluftsliv, er særlig knyttet til visuell påvirkning og støy. Turbinene med sin synlighet over større avstander, kraftledningene, veinettet og øvrig infrastruktur inne i planområdene vil kunne redusere naturopplevelsene. Veinettet i tilknytning til vindkraftverket kan også åpne for aktiviteter som sykling, løping og mindre krevende turer, ikke minst for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Lebesby kommune har utført kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder. Planområdet berører ingen registrerte friluftslivsområder og KU fra 2005 konkluderte med liten til ingen negativ konsekvens for friluftsliv. Konsekvensutredning av friluftsliv må likevel oppdateres med ny kunnskap og for utvidelsesarealet iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
KU fra 2005, kommunes kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder, registrerte turløyper og -mål på nettsider som ut.no og perletur.no.	Tema vurderes ha relativ liten beslutningsrelevans da planområdet ikke berører viktige friluftslivsområder.	Supplerende informasjon om bruk innhentes hos kommunen, turlag eller andre interesseorganisasjoner.

4.2.8 Reindrift og annen samisk utmarksbruk

Reindrift er en viktig del av grunnlaget for samisk kultur og identitet, og næringen har høy tilstedeværelse i Finnmark. Reindriftens driftsform gjør næringen svært arealavhengig. Ofte konkurrerer reindrift og vindkraft om de samme høytliggende områdene. Der det er gode vindforhold for vindkraft, kan det være gode beite- og luftingsområder for rein. Utbygging av vindkraft kan ha både direkte og indirekte konsekvenser for reindriften. De direkte konsekvensene er tap av beite og stress- og atferdsendringer hos reinen. Indirekte vil aktiviteten både i drifts- og anleggsfasen kunne endre dyrenes bevegelsesmønster.

Planområdet berører bruksområder for reinbeitedistrikt (rbd.) 9 Nordkinnhalvøya og reinbeitedistrikt 13 Ifjordfjellet. Rbd. 13 bruker planområdet til vår-, kalvings- og sommerbeiteland, samt som luftingsområde med mindre insekter på varme dager. Rbd. 9, som har vinterbeite i Tana, passerer inntil planområdet under flytting til og fra sommerbeite på Nordkinnhalvøya. Flyttleia følger Smielvdalen sør for Hopsetid, og ligger inntil (ikke overlapp) med planområdet jf. reindriften arealbrukskart.

NVEs (2019) gjennomgang av studier av vindkraftverk og reindrift i Norge og Sverige viser at det er stor variasjon i konklusjonene, særlig når det gjelder driftsfasen. Det er enighet om at anleggsarbeid, menneskelig aktivitet og veier påvirker reinens atferd og reindriften driftsmønster. Reindriften utøver erfarer at vindkraftverk gir unntvikelseteffekter også i driftsfasen. Reindrift vurderes som svært beslutningsrelevant for saken og konsekvensutredes derfor iht. anerkjent metode, dvs. (per 2023) Statens vegvesens håndbok V712. Utredningen skal skje i tett dialog med berørte reinbeitedistrikt/siidaer, statsforvalteren og Sametinget. Reindriften utøverne skal gis anledning til å medvirke i utredningsarbeidet. Det følger av KU-forskriften at utredningen skal vurdere samlede

virksomheter innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet. Også terskelen for krenkelse av FN-konvensjonen om sosiale og politiske rettigheter artikkel 27 kan måtte vurderes i saken, avhengig av påvirkningen av vindkraftverket på reindriftsutøverne.

I tillegg til reindrift, er utmarkshøsting og -bruk en sentral del av samisk kultur, identitet og grunnlag for samisk livsopphold. Lebesby kommune er en tradisjonell sjøsamisk kommune, og det må undersøkes om planområdet brukes til utmarkshøsting, og temaet konsekvensutredes derfor.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
KU fra 2005, reindriftras arealbrukskart (Kilden/Nibio), erfaringskunnskap fra utøvere samt oppdatert og anerkjent forskning på feltet.	Erfaringsmessig svært stor beslutningsrelevans for vindkraftprosjekter på land i reinbeiteområder.	Tradisjonskunnskap om bruk og påvirkning innhentes hos reindriftsutøverne og utmarksbrukere.

4.2.9 Ringvirkninger for lokal og regional verdiskaping og næringsliv

NVE (2019) viser i forslag til nasjonal ramme for vindkraft til studier som gir grunnlag for å slå fast at vindkraftverk bidrar til regional verdiskaping, og at bidraget er særlig merkbart på lokalt nivå i anleggsfasen. I tillegg skapes det noen lokale arbeidsplasser i driftsfasen til vindkraftverk. Flere kommuner mottar eiendomsskatt fra vindkraftverk, i tillegg til at grunneiere får økonomiske vederlag for bruk av eiendommen. Stortinget har vedtatt en formell grunnrenteskattesats for landbasert vindkraft på 32,1 prosent, som gir en effektiv sats på 25 prosent. Det er også vedtatt en produksjonsavgift på 2,3 øre/kWh som gir store inntekter til kommunen i tillegg til eiendomsskatten.

Reiselivsnæringen er arbeidsintensiv, spredt relativt jevnt over hele landet og sysselsetter mange unge. Norges omdømme som reiselivsland i utenlandske markeder er sterkt relatert til opplevelser av natur med urørt preg. Urørt natur og landskapsopplevelser er et fortrinn for den norske reiselivsnæringen. I Lebesby kommune er reiselivsnæringen primært knyttet til kysten (turistfiske, fuglekikking mm.), men også vinterturisme som inkluderer snøscootersafari og nordlysopplevelser har gode forutsetninger i kommunen

I meldingen oppgir forslagsstiller at vindkraftverket vil gi merkbar økning i aktivitet og sysselsetting lokalt i anleggsfasen, samt varige arbeidsplasser i driftsfasen. I tillegg kommer årlige inntekter til kommunen i form av eiendomsskatt mm.

Temaet vurderes samlet sett ha middels beslutningsrelevans og konsekvensutredes derfor i tråd med føringene i NVEs brev av 16.05.22.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
KU fra 2005 og nyere erfaringskunnskap om verdiskaping fra vindkraftverk generelt og forslagsstillers prosjektinformasjon konkret. Øvrig informasjon fra lokalt næringsliv og kommunen.	Tema vurderes ha middels beslutningsrelevans for verdiskaping lokalt og lokalt næringsliv.	Database- og intervjubaserte data om viktige forhold framskaffes.

4.2.10 Kulturminner

Kulturmiljø er spor etter tidligere tiders mennesker og deres liv og virke. Sporene kan være både materielle og immaterielle, synlige og ikke synlige. De gir kunnskap om tidligere samfunn og ressursutnyttelse, og de er grunnlag for opplevelser. Kulturmiljø er en ikke-fornybar ressurs, som må forvaltes med omhu til det beste for nåværende og kommende generasjoner.

NVE (2019) mener at direkte virkninger for kulturminner og kulturmiljøer i all hovedsak kan unngås gjennom tilpasninger i plasseringer og utformingen av det enkelte vindkraftverk. Imidlertid har mange lokaliteter et formelt vern etter kulturminneloven, herunder samiske kulturminner. Indirekte virkninger av vindkraftverk vil i først og fremst være virkninger for opplevelsesverdien.

Konsekvensutredningen fra 2005 viste til at området ikke inneholdt kjente, fredete kulturminner. Men området ble heller ikke befart da potensialet for funn ble ansett som lite. Heller ikke per i dag inneholder Askeladden kulturminneregistreringer i planområdet. Foreløpig tilbakemelding fra kulturminnemyndighetene tilsier likevel et høyt potensial for påtreff av automatisk fredete kulturminner i området. Det gjennomføres derfor kulturminnebefaring i forkant av konsekvensutredning av temaet iht. Miljødirektoratets håndbok M-1941.

Kunnskapsgrunnlag	Beslutningsrelevans	Behov for ny kunnskap
KU fra 2005 og registreringer i kulturminnedatabasen Askeladden	Tema vurderes ha stor beslutningsrelevans da funn av kulturminner i området sannsynligvis vil være automatisk fredet (fra førmoderne tid).	Kulturminnebefaring gjennomføres av fylkeskommunen/Sametinget som grunnlag for KU.

4.2.11 Nabovirkninger

Vindkraftverk medfører visuell eksponering og støy for omgivelsene og naboer til vindkraftverk. Influensområdet er inntil ca. 1 km som redegjort for over. Det er få muligheter for å gjennomføre tiltak som kan bidra til nevneverdig reduksjon av vindturbinenes synlighet når disse først er bygget. Det er derfor viktig å vurdere omfanget av visuelle virkninger for naboer ved planlegging av vindkraftverk og i konsesjonsbehandling av enkeltsaker.

Det er kun registrert inntil to fritidsbygg ved Eidsfjorden innenfor planens influensområde for skyggekast. Temaet nabovirkninger konsekvensutredes ikke da det vurderes ha liten beslutningsrelevans, men vil vurderes i planbeskrivelsen. Kart for støysoner og skyggekast vil utarbeides. Se ellers tema landskap for vurdering av fjernvirkninger.

4.2.12 Forsvarshensyn

Forsvarshensyn omfatter forsvarsoppgaver av strategisk og operativ karakter, og ansvar for en beredskap som også tjener det sivile samfunn med tanke på trygg transport, sikkerhet til sjøs og i luften under vanskelige værforhold, og på den måten bidra til at ulykker forhindres. Vindkraftverk kan påvirke Forsvaret i form av elektromagnetiske systemer, militær lufttrafikk, lavtflyging og militære skytefelt for fly og helikopter.

I konsekvensutredningen fra 2005 ble vindkraftverket vurdert til ikke å være i konflikt med luftfart eller Forsvaret. Høyere turbiner, som nå planlegges, kan øke konfliktpotensialet. Forsvarsbygg bes kommentere kunnskapsgrunnlaget og behovet for konsekvensutredning, men i utgangspunktet legges det til grunn at temaet forsvarshensyn ikke konsekvensutredes på grunn av liten beslutningsrelevans. Temaet vil vurderes i planbeskrivelsen.

4.2.13 Mineralske ressurser

Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som f.eks. metaller, grus og pukk. NVE (2019) mener det ikke bør etableres vindkraftverk som medfører vesentlig påvirkning på drivverdige mineralske forekomster som er internasjonalt eller nasjonalt viktige. Utover dette kan det det være positive virkninger knyttet til eksempelvis felles bruk av infrastruktur.

Planområdet omfatter ikke registrerte forekomster av verken metaller, naturstein eller byggeråstoff. Temaet mineralressurser konsekvensutredes ikke på grunn av liten beslutningsrelevans. Temaet vil vurderes i planbeskrivelsen, herunder potensialet for funn av hittil ukjente mineralressurser.

4.3 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

Plan- og bygningsloven § 4-3 stiller krav til utarbeidelse av ROS-analyser for utbyggingsplaner. ROS-analysen skal bidra til å skape et godt kunnskapsgrunnlag for å forebygge og redusere aktuelle risiko- og sårbarhetsforhold. For vindkraftverk er det relevant å vurdere ny arealbruk opp mot kjent historisk fare, registrerte fare- og aktsomhetsområder, og vurdere framtidig fare som følge av klimaendringer. Relevante risiko- og sårbarhetsforhold inkluderer blant annet: Skred- og rasfare, støy, skyggekast, flomfare, iskast fra turbiner, elektronisk kommunikasjon, vær- og/eller kystradarer, sivil luftfart og veitrafikk i anleggsperioden.

Områdereguleringens ROS-analyse vil koordineres med ROS-analysen som utarbeides for vindkraftverket iht. NVEs utredningskrav til konsesjonssøknad. Metode for ROS-analyse skal følge DSB veileder for risiko- og sårbarhetsanalyse i planleggingen.

NVE uttaler til høringen av planprogrammet at arealer som potensielt er utsatt for flom, overvann, erosjon og/eller skred må avmerkes i plankartet som hensynssoner med tilhørende bestemmelser for å avverge skade og tap. Reell fare skal senest være avklart i forbindelse med konsesjonsbehandlingen etter energiloven

5 Planprosess og medvirkning

5.1 Planprosess

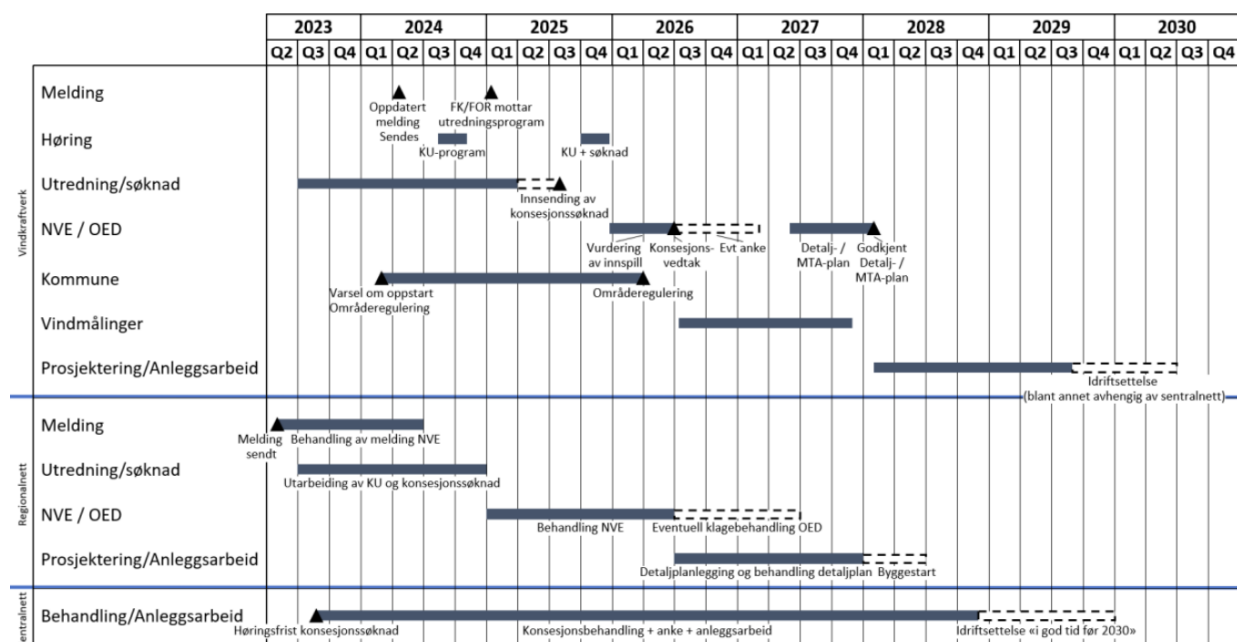
Hovedfasene i planarbeidet oppsummeres i flytskjemaet i figur 9 under. En tentativ framdriftsplan for etablering av Laksefjorden vindkraftverk er vist i figur 10. Denne planprosessen knyttes tett på konsesjonsprosessen etter energiloven, som illustrert i figur 10 under.

Framdriftsplan for planarbeidet inneholder følgende viktige milepæler med tentativ kvartalsvis tidsangivelse. Det knytter seg usikkerhet til tidspunkt for endelig planvedtak, da det erfaringsmessig i stor avhenger av om det fremmes innsigelser til planforslaget under offentlig ettersyn.

- Varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram: 1. kv. 2024
- Fastsetting av planprogram: 3. kv. 2024
- Førstegangsbehandling og offentlig ettersyn av planforslag: 4. kv. 2025
- Sluttbehandling og planvedtak: 2. kv. 2026

Figur 9. Oversikt over samlet planprosess. Paragrafene refererer til kommuneplaner (plan- og bygningsloven kap. 11), men prosessen er den samme for reguleringsplanen (kap. 12), men med det tillegget at for reguleringsvedtak gjelder regler om klage. Kilde: Kommunal- og distriktsdepartementet

Figur 10. Foreløpig tidslinje for etablering av Laksefjorden vindkraftverk (pr. april 2024). Kilde: Fred. Olsen Renewables/Finmark Kraft

5.1.1 Helhetlig prosess for «Kraft- og industriløft for Finnmark»

NVE arbeider i skrivende stund med en såkalt helhetlig prosess for behandling av søknader om nettanlegg og kraftproduksjon i Finnmark. For ny kraftproduksjon som skal vurderes i den samlede prosessen, var frist for å sende inn en formell melding 22. april 2024, hvorpå NVE mottok 26 planer om kraftproduksjon i Finnmark. 24. juni offentliggjorde NVE hvilke meldinger som vil sendes på høring høsten 2024, hvorav Laksefjorden inngår sammen med 10 andre vindkraftverk.

5.2 Informasjon og medvirkning

Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning jf. pbl. § 5-1. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Også Sametingets planveileder og retningslinjer for endret bruk av utmark i Finnmark inneholder retningslinjer om medvirkning for berørte samiske interesser. Alle offentlige organer, herunder Sametinget, har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres saksfelt eller deres egne planer og vedtak og skal gi planmyndighetene informasjon som kan ha betydning for planleggingen.

Berørte naboer, myndigheter og andre interessenter fikk mulighet til å medvirke til planens utforming gjennom varsel om oppstart av planarbeidet og høring av planprogram. Igangsetting av planarbeidet ble kunngjort i Finnmarken 5. mars 2024. Planprogramforslag og øvrige oppstartsdokumenter ble publisert på Rambølls kunngjøringside for planarbeid. Laksefjorden vindkraftverk har ellers følgende prosjektside på nett: www.laksefjordenvind.no

Forslagsstiller har i meldingen for vindkraftverket redegjort for plan for medvirkning i prosjektet. Det er ønskelig at prosessen fram mot konsesjonssøknad skal fange opp og ivareta synspunkter fra forvaltning, lokalbefolkning og rettighetshavere, herunder FeFo, reinbeitedistriktene og vertskommunen. Forslagsstiller har som ambisjon å etablere en samrådsgruppe med fokus på lokale/regionale interessenter. Samrådsgruppa planlegges ha 4 møter gjennom før innsending av konsesjonssøknaden.

Det er formålstjenlig at medvirkningen som planlegges til konsesjonssøknaden også gjøres gjeldende for områdereguleringen slik at disse to prosessene følger parallelt løp. Det vises derfor til meldingens kapittel med plan for medvirkning for nærmere opplysninger.

Som et minimum vil det avholdes et åpent informasjonsmøte ifb. høring og offentlig ettersyn av planforslaget.

5.2.1 Konsultasjonsplikt etter sameloven

Sameloven § 4-4 fastslår at kommunen har plikt til å konsultere representanter for berørte samiske interesser i saker om lokale forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Kommunale arealplaner er omfattet av konsultasjonsplikten, og forslagsstiller legger til grunn at reinbeitedistrikt 9 og 13 vil kunne bli direkte påvirket av områderegulering for utvidelse av Laksefjorden vindkraftverk. I samråd med kommunen vil Sametinget og reinbeitedistriktene varsles om konsultasjonsretten ved oppstart av planarbeidet. Eventuelle konsultasjoner må gjennomføres av kommunen, men forslagsstiller vil medvirke til gjennomføringen.

Konsesjonsprosessen etter energiloven er også omfattet av konsultasjonsplikt (NVE). En bør om mulig forsøke å samordne den praktiske gjennomføringen av konsultasjoner om vindkraftverket i regi av kommunen og NVE der dette er formålstjenlig. Dette bør avklares nærmere med det berørte reinbeitedistriktet i tilfelle konsultasjon påberopes.

6 Referanser

- Finmark Kraft & Fred. Olsen Renewables. 2023. *Laksefjorden vindkraftverk. Melding med forslag til konsekvensutredningsprogram.*
- Miljødirektoratet 2019. *Håndbok M-1324 Konsekvensutredninger: anerkjent metodikk og databaser for innlegging av data.*
- Miljødirektoratet 2023. *Håndbok M-1941 Konsekvensutredninger for klima og miljø.*
- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). 2019. *Forslag til nasjonal ramme for vindkraft. Rapport nr. 12-2019.*
- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). 2022. *Forslag til mal for nye utredningskrav for vindkraftverk på land.*
- Olje- og energidepartementet (OED) 2020. *Meld. St. 28 (2019–2020) Vindkraft på land. Endringer i konsesjonsbehandlingen.*

7 Vedlegg

7.1 Kart til varsel om oppstart av planarbeid

Se kart i eget dokument (PDF og sosi-fil).